

Nova programació expositiva

**— *Portes endins, els arxius dels
altres***

Del 27 de juny al 15 de
novembre de 2026

FUNDACIÓ
VILA CASAS

PALAU
SOLTERRA
TORROELLA

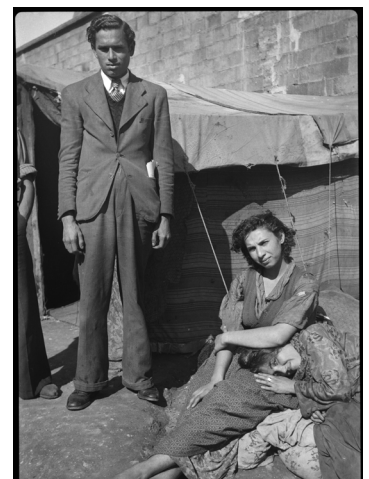
L'exposició

L'exposició *Portes endins. Els arxius dels altres*, comissariada per **Fèlix Pérez-Hita**, presenta per primera vegada una extensa selecció de més de tres-centes fotografies vernaculares procedents de la **col·lecció particular de Jordi Baron** (Barcelona, 1973). Datades entre 1945 i 2000, les imatges ofereixen una panoràmica singular de la vida quotidiana de la segona meitat del segle XX i posen en valor el paper dels col·leccionistes en la preservació d'un patrimoni visual fràgil, dispers i sovint invisible.

Jordi Baron, fotògraf, antiquari i col·leccionista, ha dedicat dècades a recuperar fotografies anònimes localitzades en mercats, fires especialitzades, encants, subhastes i habitatges buidats de Barcelona i el seu entorn. Va iniciar la seva col·lecció a finals dels anys noranta, en un moment en què la fotografia històrica i vernacular encara ocupava un espai molt marginal dins dels estudis i del col·leccionisme fotogràfic a Catalunya. Els primers objectes que va reunir van ser daguerreotips, atret tant per la singularitat d'aquests testimonis visuals com per la possibilitat d'accedir a un patrimoni poc valorat i escassament estudiat. Amb el temps, la col·lecció es va anar ampliant amb fotografies vernaculares adquirides en mercats, antiquaris, subhastes i col·leccions disperses.

Aquest treball sostingut ha permès rescatar milers d'imatges que havien quedat desvinculades dels seus propietaris originals i que, sense aquesta tasca de recuperació, probablement haurien desaparegut. Allunyades dels circuits artístics i de les narratives oficials de la història de la fotografia, aquestes imatges conformen un extraordinari arxiu de la vida quotidiana. Un arxiu construït no des dels grans esdeveniments històrics ni des de les institucions, sinó des de la mirada de persones anònimes que van utilitzar la fotografia per registrar experiències, afectes, rituals, desitjos i formes de vida.

«L'obsessió per col·leccionar fotografia familiar i fragments de la vida dels altres em permet fer noves i múltiples lectures de les imatges, elevant l'arxiu domèstic a un terreny mai pensat per a la mostra pública. Aquesta exposició desafia la mirada del visitant i la transforma en un mirall de la nostra pròpia privacitat», afirma **Jordi Baron**.

Les fotografies reunides a l'exposició van ser produïdes majoritàriament per a un ús privat i familiar. No van ser concebudes per formar part d'arxius públics, col·leccions institucionals o exposicions. Eren fotografies destinades a conservar-se en àlbums, capses o calaixos domèstics. Precisament aquesta condició les converteix avui en testimonis privilegiats de la vida quotidiana, allunyats de les convencions de la fotografia artística o documental.

La fotografia vernacular designa aquelles pràctiques desenvolupades fora dels circuits especialitzats, vinculades a l'ús quotidià i sense una pretensió artística explícita. La seva funció principal era preservar records, registrar experiències o reforçar vincles personals. Tanmateix, observades avui de manera conjunta, aquestes imatges permeten identificar gestos, actituds, rituals i formes de representació compartides que travessen dècades i generacions.

La mostra aplega fotografies domèstiques, retrats, escenes de vacances, celebracions populars, paisatges suburbans, rituals religiosos i documents vinculats a les transformacions socials i urbanes del país. Alhora, incorpora materials d'una gran singularitat visual que revelen dimensions més íntimes o ocultes de la pràctica fotogràfica: fotografies eròtiques amateurs, imatges clandestines, exercicis d'exhibicionisme o sèries marcades pel voyeurisme. Conjuntament, aquests materials ofereixen un testimoni excepcional d'una cultura visual que, en bona mesura, va romandre confinada a l'àmbit privat i que avui emergeix com una valuosa memòria col·lectiva.

La fotografia vernacular ha estat objecte d'una creixent revalorització internacional gràcies a artistes, investigadors i col·leccionistes que han reivindicat el potencial documental, social i estètic de les imatges anònimes. En aquesta línia, l'exposició proposa una lectura de la fotografia vernacular no només com a document personal, sinó també com a registre de les mentalitats, els costums i les formes de vida d'una societat.

“En aquesta exposició podran veure els clixés visuals d’una època, les fotografies banals que tothom feia, però també imatges que són veritables enigmes de misteri i bellesa. Més interessant que les piràmides dels faraons és aquesta panoràmica de la vida quotidiana de la gent del carrer, d’allò que gairebé tothom feia en una època determinada, en públic o en secret. Si no fos per col·leccionistes com Jordi Baron, aquest tresor visual es perdria en l’oblit”, assenyala el comisari **Fèlix Pérez-Hita**.

L’exposició planteja igualment una reflexió sobre el destí dels arxius familiars i personals. Moltes de les fotografies conservades per Jordi Baron provenen de col·leccions abandonades o disperses després de la mort dels seus propietaris. Allò que per a algunes famílies esdevé una herència difícil de preservar o gestionar es converteix, en mans dels col·leccionistes, en un valuós patrimoni documental capaç d’explicar aspectes de la història social que sovint queden fora dels relats oficials.

Les fotografies que es presenten van ser creades sense una voluntat explícita de convertir-se en obres d’art, però el pas del temps els ha conferit nous significats i una inesperada força visual. Observades avui, esdevenen documents privilegiats per aproximar-nos a la història dels comportaments socials i dels imaginaris col·lectius. L’exposició posa en diàleg fotografies fruit d’una clara voluntat compositiva amb d’altres governades per l’atzar. Descontextualitzades del seu origen i reunides sota una nova mirada, aquestes imatges adquireixen una dimensió inesperada que qüestiona les fronteres entre document i obra, entre memòria personal i patrimoni col·lectiu.

Algunes de les imatges exposades contenen representacions socials, culturals i visuals pròpies del context històric en què van ser produïdes, incloent qüestions vinculades a la sexualitat, el gènere, la raça o la violència. La seva presència a l’exposició respon a una voluntat de lectura crítica i contextualitzada, que posa en evidència el caràcter històric i superat d’aquests imaginaris, i reafirma el compromís de la **Fundació Vila Casas** amb la igualtat, la diversitat i el respecte envers totes les persones.

El recorregut expositiu desplega un ampli mosaic de temes, escenes i maneres de mirar que permet reconstruir aspectes diversos de la vida social i cultural de la Catalunya de la segona meitat del segle XX. Hi apareixen retrats familiars, celebracions populars, carnavals, excursions, viatges, moments de lleure, cerimònies religioses i paisatges suburbans. També hi trobem testimonis dels processos de transformació urbana, de l'expansió dels barris perifèrics i dels canvis en les formes d'habitar el territori.

L'exposició s'articula en vuit àmbits temàtics —**Som fotògrafs, Enigma, No corris pare, Suburbia, Vida domèstica, Temps lliure, Los amigos de Blas i Erotomania**— que ofereixen una aproximació a les pràctiques vernaculars de la fotografia i a la manera com les persones han construït la seva identitat visual al llarg de les darreres dècades.

Àmbits

Som fotògrafs

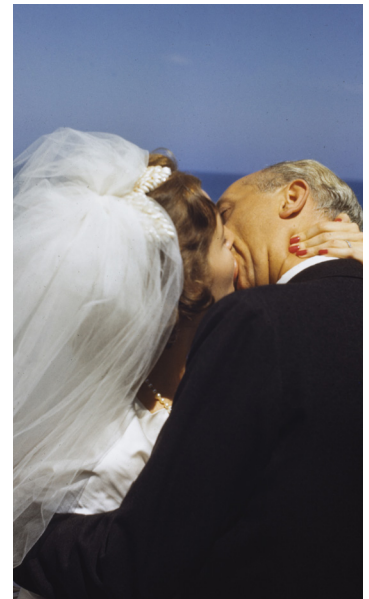
La fotografia ha passat de ser una pràctica especialitzada a convertir-se en una activitat quotidiana i universal. Aquest àmbit revisa els usos populars de la càmera abans de l'era digital i mostra com moltes de les pràctiques actuals tenen precedents en la fotografia vernacular del segle XX. Les imatges reunides evidencien una voluntat persistent de documentar l'experiència viscuda i anticipen una relació amb la fotografia que avui considerem completament normalitzada.

Enigma

Desproveïdes del seu context original, moltes fotografies es converteixen en veritables enigmes. Escenes insòlites, gestos inexplicables, errors tècnics o detalls desconcertants obren noves interpretacions i revelen el potencial poètic, ambigu i inesperat de la fotografia anònima. Aquest àmbit convida a reflexionar sobre el paper de l'espectador en la construcció del significat de les imatges.

No corris pare

La càmera i l'automòbil són dos dels grans artefactes que han modelat la modernitat. Aquest conjunt d'imatges mostra la presència constant del cotxe en la vida quotidiana i en les transformacions socials i urbanes del segle XX. L'àmbit combina fotografies familiars amb imatges vinculades als accidents, els desplaçaments i la cultura automobilística.

Suburbia

Solars buits, barris en construcció i espais perifèrics documenten el creixement urbà i les transformacions del territori. Aquestes fotografies ofereixen una mirada espontània sobre paisatges en procés de canvi i sobre les persones que van habitar els nous marges de la ciutat.

Vida domèstica

Retrats familiars, interiors de llars i escenes quotidianes conformen una història visual de la vida privada durant la segona meitat del segle XX. Fotografies nascudes per preservar records íntims que, un cop desvinculades de les seves famílies, es transformen en testimonis col·lectius d'una època.

Temps lliure

Vacances, festes, excursions, celebracions i rituals populars constitueixen alguns dels temes més freqüents de la fotografia vernacular. Les imatges reunides en aquest àmbit documenten les formes d'oci i sociabilitat de diverses generacions, així com la voluntat de conservar els moments excepcionals de la vida quotidiana.

Los amigos de Blas

Durant més de vint anys, Blas Marín Campos va construir un singular arxiu de fotografies al costat de personatges famosos. Realitzades per fotògrafs anònims, aquestes imatges documenten una fascinació persistent per la celebritat i anticipen fenòmens contemporanis vinculats a la cultura de la fama, el selfie i l'autorepresentació.

Erotomania

La fotografia amateur també ha servit per explorar el desig, la intimitat i la representació del cos. Aquest àmbit presenta materials rarament conservats o mostrats públicament, testimonis d'una cultura visual privada marcada per l'exhibicionisme, el voyeurisme i la construcció d'imaginariis eròtics domèstics. Observades avui, aquestes imatges permeten comprendre les formes de representació de la sexualitat pròpies del seu context històric i cultural.

“Amb aquesta exposició ens apropem a la fotografia d’una manera diferent de com ho ha fet fins ara la Fundació Vila Casas. No abordem una trajectòria única ni ens centrem en un sol artista. Ens acostem al gènere fotogràfic per la porta petita, mostrant fotografies anònimes que no van ser concebudes per ser exposades en un museu, però que tenen un indubtable valor artístic i sociològic. La mostra ens convida a mirar i a recordar, a redescobrir la quotidianitat amb uns ulls nous i, alhora, posa en qüestió el pes de l’autoria i reivindica el valor de la imatge”, destaca **Bernat Puigdollers**, director d’art de la Fundació.

En un moment històric caracteritzat per la producció massiva d’imatges, Portes endins. Els arxius dels altres ens retorna a una època en què fotografiar era encara un acte excepcional. Les fotografies exposades, concebudes originalment per preservar records personals, es transformen avui en testimonis col·lectius capaços d’explicar una història alternativa de la societat: una història construïda des de l’anonimat, la quotidianitat i la persistència de la memòria.

La mostra reivindica així el valor cultural de la fotografia vernacular i el paper fonamental de les pràctiques de col·leccionisme en la recuperació d’un patrimoni visual que, sense aquesta tasca de rescat, estaria condemnat a desaparèixer.

Selecció d'obres

M. del Mar Morató
Sense títol
Itàlia, c. 1970
Còpia digital
68 x 100 cm

J. L. H.
Sense títol
Minigolf, Lloret de Mar,
Barcelona, 1975
Còpia digital
30 x 40 cm

J. L. H.
Sense títol
Minigolf, Lloret de Mar,
Barcelona, 1975
Còpia digital
30 x 40 cm

Autoria desconeguda
Sense títol
c. 1970
Còpia digital
40 x 40 cm

Autoria desconeguda
Sense títol
c. 1970
Còpia digital
40 x 40 cm

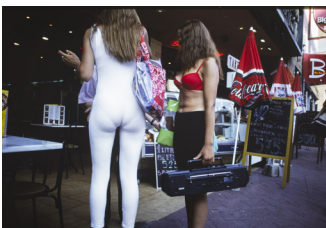
Autoria desconeguda
No corris pare...
c. 1960
Objecte de pell amb còpia
d'època d'autoria desconeguda
4 x 8,7 cm

Autoria desconeguda
Los amigos de Blas
1992-2009
Còpies digitals
13 x 18 cm o 18 x 13 cm c/u

J. L. H.
Sense títol
Barceloneta, Barcelona, 1991
Còpia digital
35 x 50 cm

J. L. H.
Sense títol
Lloret de Mar, Barcelona,
1996
Còpia digital
35 x 50 cm

Autoria desconeguda
Adam i Eva
Tenerife, Illes Canàries, c.
1960
Còpia digital
50 x 50 cm

Autoria desconeguda
Adam i Eva
Tenerife, Illes Canàries, c.
1960
Còpia digital
50 x 50 cm

Autoria desconeguda
Sense títol
Arenys de Mar, Barcelona,
18 de juliol de 1949
Còpia d'època
6,4 x 11,3 cm

Autoria desconeguda
Noia amb mascota
c. 1950
Còpia d'època
6 x 4 cm (fotografia carnet)

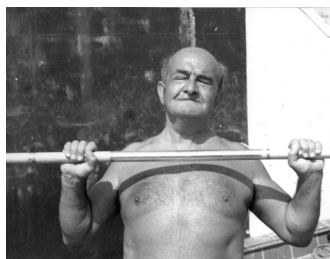
J. L. H.
Sense títol
Barcelona, 1987
Còpia digital
35 x 50 cm

Photo Viron
Peregrinació des de Barcelona
Santuari de Lorda, França, 1
d'octubre de 1962
Còpia d'època
24 x 59,7 cm

Autoria desconeguda
Forçut
c. 1960
Còpia d'època
4,3 x 10,5 cm

Autoria desconeguda
Forçut
c. 1960
Còpia d'època
4,3 x 10,5 cm

Ignasi Gil
Gitanos de la Barceloneta
Barcelona, c. 1950
Còpia digital
30 x 20 cm

Autoria desconeguda
Mecano
c. 1950
Còpia d'època
8,4 x 11,6 cm

Autoria desconeguda
Fira de Milà
Milà, Itàlia, 1956
Còpia d'època
7 x 10 cm

Arxiu Palau
Sense títol
Barcelona, c. 1950
Còpia d'època
7,5 x 10,5 cm

Autoria desconeguda
Las mujeres que me amaron
c. 1940-1950
Àlbum privat de fotografies
d'època
20,5 x 30 cm

Autoria desconeguda
Las mujeres que me amaron
c. 1940-1950
Àlbum privat de fotografies
d'època
20,5 x 30 cm

Autoria desconeguda
Las mujeres que me amaron
c. 1940-1950
Àlbum privat de fotografies
d'època
20,5 x 30 cm

Autoria desconeguda
Las mujeres que me amaron
c. 1940-1950
Àlbum privat de fotografies
d'època
20,5 x 30 cm

Autoria desconeguda
Estiu 1952
1952
Còpia digital
55 x 80 cm

Autoria desconeguda
Nuestra casa
1951
Àlbum privat de fotografies
d'època
15 x 23 cm

Autoria desconeguda
Nuestra casa
1951
Àlbum privat de fotografies
d'època
15 x 23 cm

Autoria desconeguda
Disfresses
Febrer de 1975
Còpia d'època
12,3 x 9 cm

Autoria desconeguda
Festa de disfresses
Febrer de 1975
Còpia d'època
12,4 x 9 cm

Autoria desconeguda
Carnaval
Sitges, Barcelona, 1979
Còpia digital
50 x 50 cm

Autoria desconeguda
Carnaval
Sitges, Barcelona, 1979
Còpia digital
50 x 50 cm

William Hand
Sense títol
c. 1950
Àlbum privat de fotografies
d'època
35 x 48 cm

William Hand
Sense títol
Stora Høga, Suècia, c. 1952-1955
Còpia d'època
12 x 18 cm

José M. Morató
Sense títol
c. 1950
Còpia d'època
24,3 x 17,3 cm

Autoria desconeguda
Sense títol
c. 1960
Còpia d'època
6,2 x 8,20 cm

Autoria desconeguda
Sense títol
c. 1970
Còpia d'època
9 x 13,5 cm

Autoria desconeguda
Sense títol
1955
Còpia d'època
7,2 x 10 cm

Autoria desconeguda
Sense títol
c. 1950
Còpia d'època
13,2 x 8,6 cm

Autoria desconeguda
Sense títol
c. 1950
Còpia digital
70 x 100 cm

Autoria desconeguda
Sense títol
Sarrià, Barcelona, c. 1960
Còpia d'època
7,5 x 10,5 cm

Autoria desconeguda
Sense títol
c. 1950
Còpia d'època
9,8 x 7 cm

Autoria desconeguda
Sense títol
c. 1960
Còpia d'època
14 x 8,6 cm

Fotografia Villà
Sense títol
Torrent de Porta, Barcelona,
novembre de 1960
Còpia d'època
18,1 x 23,2 cm

Fotografia Villà
Sense títol
Torrent de Porta, Barcelona,
novembre de 1960
Còpia d'època
18,1 x 23,2 cm

Per a més informació podeu contactar amb el departament de premsa i comunicació

Neus Pérez Garcia
nperez@fundaciovilacasas.org
93 481 79 85

FUNDACIÓ VILA CASAS

www.fundaciovilacasas.com

ESPÀIS
VoLART
BARCELONA

Espais Volart
Ausiàs Marc, 20-22
08010 Barcelona
+34 93 481 79 85
volart@fundaciovilacasas.com

CAN
FRAMIS
BARCELONA

Museu Can Framis
Roc Boronat, 116-126
08018 Barcelona
+34 93 320 87 36
canframis@fundaciovilacasas.com

CAN
MARIO
PALAFRUGELL

Museu Can Mario
Plaça Can Mario, 7
17200 Palafrugell (Girona)
+34 972 306 246
canmario@fundaciovilacasas.com

PALAU
SOLTERRA
TORROELLA

Museu Palau Solterra
Església, 10
17257 Torroella de Montgrí (Girona)
+34 972 761 976
palausolterra@fundaciovilacasas.com